

Raportul activității economico-financiare al Î.S. „Moldelectrica” pe anul 2015

I. Organizarea și funcționarea întreprinderii, competența și atribuțiile

Prezentul Raport a fost întocmit întru executarea art. 31 al Legii contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 și pct.3.2 al Contractului nr.77 din 06 august 2008, încheiat între Ministerul Economiei și directorul general al Î.S.„Moldelectrica”.

Statutul întreprinderii

Moldelectrica este o întreprindere de stat creată în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr.1000 din 02.10.2000 "Cu privire la crearea unor întreprinderi de stat în sectorul electroenergetic". Întreprinderea a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale al RM la 26.10.2000 cu nr.1002600004580.

Domeniul de activitate

Î.S. „Moldelectrica” activează în temeiul licenței pentru efectuarea activității de transport a energiei electrice AA nr.064574 din 10.06.2008, eliberate de către ANRE cu termenul de validitate pînă la 20.04.2026.

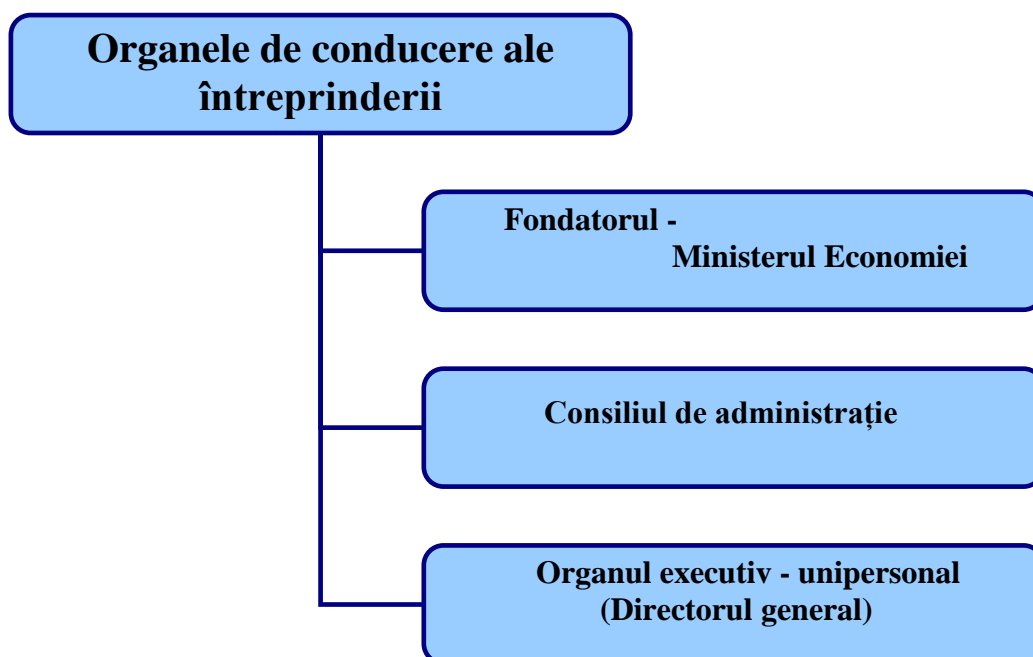
Principalele genuri de activitate ale Întreprinderii sînt:

- activitatea de dispecerat Central;
- transport de energie electrică;
- pregătirea și perfecționarea personalului din sectorul electroenergetic.

Î.S. „Moldelectrica” în activitatea sa se călăuzește de Legea RM nr.146-XIII din 16. 06.94. „Cu privire la Întreprinderea de Stat” cu modificările și completările ulterioare, Statutul întreprinderii, alte acte legislative și normative.

II. Conducerea și organizarea

Î.S. „Moldelectrica” este constituită din conducere și aparat.

- *Fondatorul întreprinderii*

Fondator al întreprinderii a fost Ministerul Industriei și Energeticii ulterior Ministerul Economiei, care își efectuează drepturile de dirijare a întreprinderii prin Consiliul de Administrație și directorul general al întreprinderii.

- *Consiliul de Administrație*

Consiliul de Administrație se desemnează de către fondator pe un termen de 3 ani, componența numerică - 7 persoane. Consiliul de Administrație își efectuează activitatea conducându-se de Regulamentul său, aprobat la 07.11.2007. În perioada de raportare, în componența Consiliului de Administrație au intrat cinci funcționari ai Ministerului Economiei: Copaci T., Lupan I., Botezatu M., Mamei V., Lesnic V (ianuarie - aprilie 2015), Triboi V. (mai - decembrie 2015), Rotari I. (mai - decembrie 2015), un reprezentant al Ministerului Finanțelor – Matveeva E. și un reprezentant al întreprinderii - Popa O. (ianuarie – aprilie 2015).

Ședințele Consiliului sînt prezidate de către Președintele Consiliului de Administrație, în persoana dlui Tudor Copaci, desemnat de Fondatorul întreprinderii.

- *Director general al întreprinderii*

Obligațiile directorului general al întreprinderii sînt executate de dl Ghennadi Dimov, în conformitate cu împuternicirile acordate prin Statutul întreprinderii și prin contractul individual de muncă încheiat între Fondator și conducătorul întreprinderii.

Aparatul Î.S. “Moldelectrica” este constituit din 5 direcții, în cadrul cărora activează 26 servicii și secții, și 4 filiale, atribuțiile și răspunderile cărora sînt stabilite în conformitate cu legislația în vigoare prin regulamentele fiecărei subdiviziuni structurale, aprobate de directorul general al întreprinderii. Funcționarea Aparatului este asigurată de Directorul general al întreprinderii.

Filialele Î.S. “Moldelectrica”

Î.S. “Moldelectrica” își desfășoară activitatea pe întregul teritoriu al Republicii Moldova, avînd în componența sa 4 filiale, care nu sînt persoane juridice.

Filiala “RETÎ Nord-Vest” (or. Dondușeni, str. Ștefan cel Mare, 30) îndeplinește gestionarea operativă a rețelelor electrice de tensiune înaltă, transportarea energiei electrice prin rețelele 35-330 kV, exploatarea și dezvoltarea RETÎ în zona de nord-vest a Republicii Moldova (raioanele Dondușeni, Soroca, Drochia, Edineț, Briceni, Ocnița).

Conform situației din 31.12.2015 la balanța filialei se află:

1. **43** de substații cu puterea totală de **560,7 MVA**, dintre care:

- 6 substații 110/35/10 kV - 198 MVA;
- 17 substații 110/10/ kV - 222,0 MVA;
- 1 substație 110/6 kV - 12,6 MVA;
- 15 substații 35/10 kV - 103,8 MVA;
- 1 substație 35/10/6 kV - 10,3 MVA;
- 1 substație 35/6/0,4 kV - 4,4 MVA;
- 1 substație 35/6 kV - 4 MVA;
- 1 substație 10,/6 kV - 5,6 MVA.

2. 819,13 km linii electrice pe traseu, inclusiv:

- LEA 330 kV - 88 km;
- LEA 110 kV - 499,13 km;
- LEA 35 kV - 232 km.

Filiala "RETÎ Nord" (mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 180) îndeplinește gestionarea operativă a rețelelor electrice de tensiune înaltă, transportarea energiei electrice prin rețelele 35-330 kV, exploatarea și dezvoltarea RETÎ în zona de nord a Republicii Moldova (mun. Bălți, raioanele Glodeni, Fălești, Ungheni, Sîngerei, Florești, Rezina, Șoldănești, Rîșcani).

Conform situației din 31.12.2015 la balanța filialei se află:

1. **59** de substații cu puterea totală de **1361,4 MVA**, dintre care:

- 1 substație 330/110/10 kV - 600,0 MVA;
- 11 substații 110/35/10 kV - 291,6 MVA;
- 19 substații 110/10 kV - 292,5 MVA;
- 1 substație 110/10/6 kV - 16,3 MVA;
- 23 substații 35/10 kV - 132,7 MVA;
- 4 substații 35/10/6 kV - 28,3 MVA.

2. 1095,83 km linii electrice pe traseu, inclusiv:

- LEA 330 kV - 48,65 km;
- LEA 110 kV - 679,22 km;
- LEA 35 kV - 367,96 km.

Filiala "RETÎ Sud" (or. Comrat, str. Lenin, 56) îndeplinește gestionarea operativă a rețelelor electrice de tensiune înaltă, transportarea energiei electrice prin rețelele 110-400 kV, exploatarea și dezvoltarea RETÎ în zona de sud a Republicii Moldova (raioanele Cimișlia, Basarabeasca, Comrat, Leova, Cantemir, Taraclia, Ciadîr-Lunga, Vulcănești, Cahul).

Conform situației din 31.12.2015 la balanța filialei se află:

1. **34** de substații cu puterea totală de **1063,1 MVA**, dintre care:

- 1 substație 400/110/35 kV - 500,0 MVA;
- 8 substații 110/35/10 kV - 240 MVA.
- 25 substații 110/10 kV - 323,1 MVA;

2. 989,57 km linii electrice pe traseu, inclusiv:

- LEA 400 kV - 203 km;
- LEA 110 kV - 755,27 km;
- LEA 35 kV - 31,3 km.

Filiala "RETÎ Centru" (or. Vatra, str. Luceafărul, 13) îndeplinește gestionarea operativă a rețelelor electrice de tensiune înaltă, transportarea energiei electrice prin rețelele 35-330 kV, exploatarea și dezvoltarea RETÎ în zona centrală a Republicii

Moldova (raioanele Strășeni, Călărași, Nisporeni, Telenești, Orhei, Hîncești, Ialoveni, Ștefan-Vodă, Căușeni, Anenii Noi).

Conform situației din 31.12.2015 la balanța filialei se află:

1. **47** de substații cu puterea totală de **1740,2 MVA**, dintre care:

- 1 substație 330/110/35 kV - 525 MVA;
- 1 substație 330/110/10 kV - 400 MVA;
- 14 substații 110/35/10 kV - 378 MVA;
- 25 substații 110/10 kV - 345,7 MVA;
- 3 substații 110/10/6 kV - 54,9 MVA;
- 1 substație 110/6 kV - 26 MVA;
- 1 substație 35/10 kV - 8 MVA;
- 1 substație 35/6/0,4 kV - 2,6 MVA.

2. 1147,65 km linii electrice pe traseu, inclusiv:

- LEA 330 kV - 240,69 km;
- LEA 110 kV - 886,68 km;
- LEA 35 kV - 20,28 km.

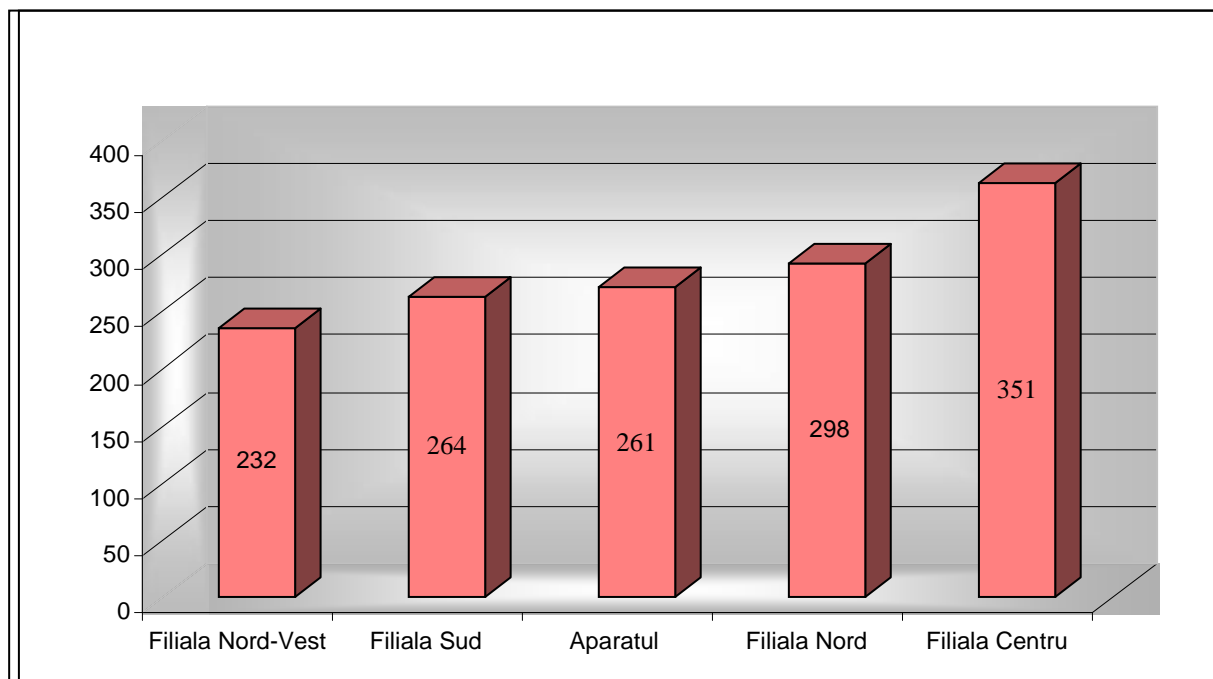
III. Resursele umane

Structura organizatorică a întreprinderii prevede un efectiv de personal în mărime de 1417,75 unități.

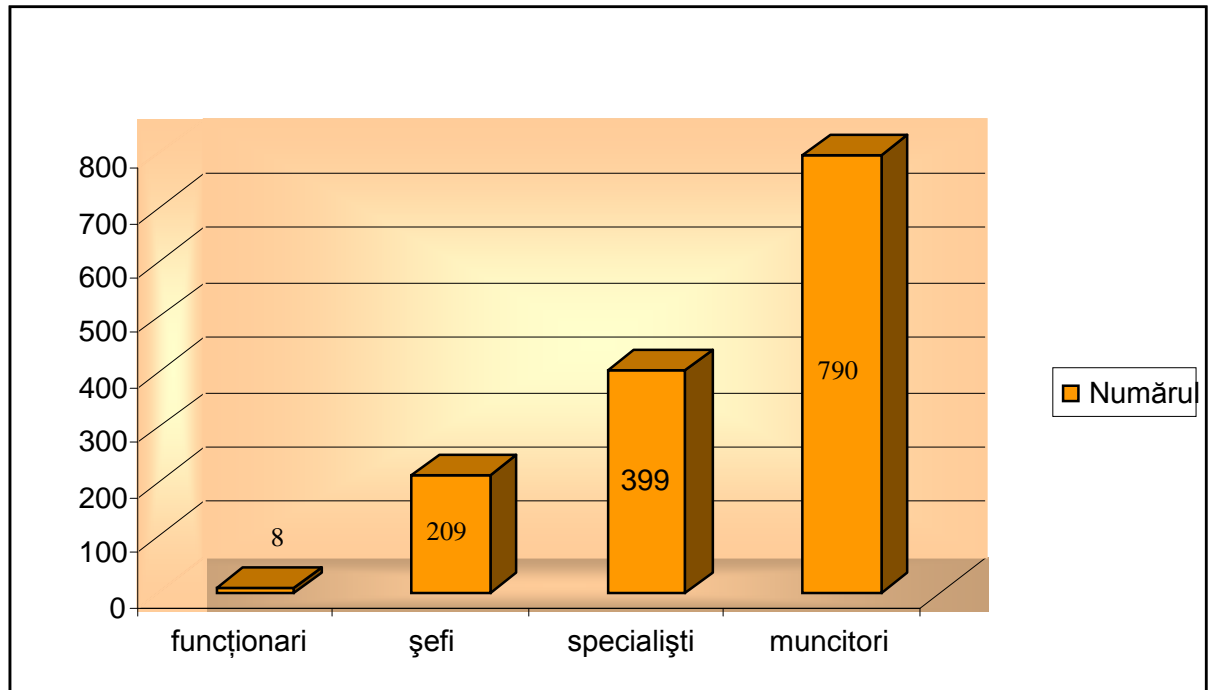
Conform situației la 31.12.2015, numărul scriptic al personalului întreprinderii a constituit 1406 persoane.

Astfel, întreprinderea este completată cu cadre în proporție de 99%.

Personalul scriptic al întreprinderii

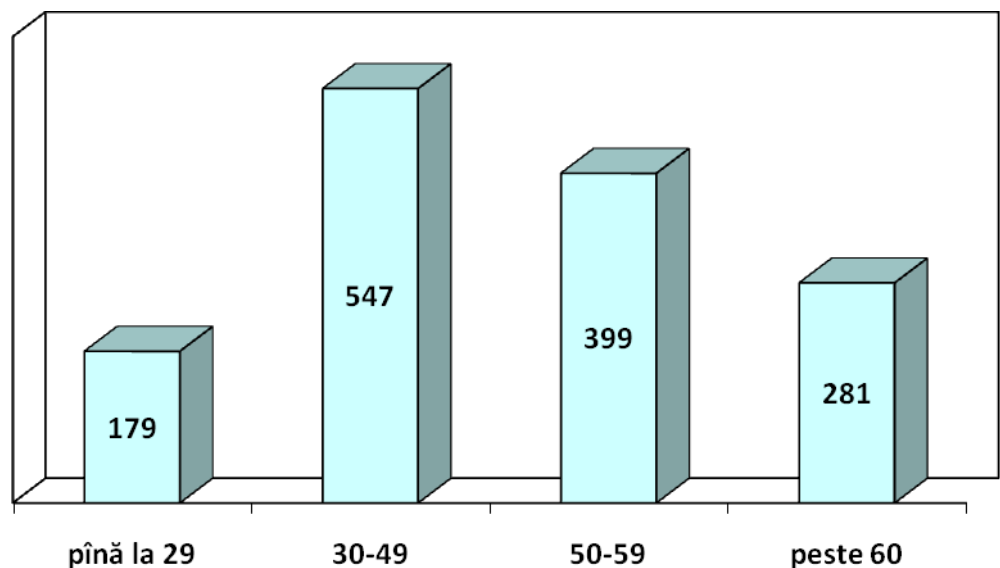
Repartizarea personalului după categorii

Din totalul angajaților întreprinderii șefii constituie 15%, specialiștii 28%, muncitorii 56%. Această structură asigură administrarea eficientă a subdiviziunilor întreprinderii și a întreprinderii în ansamblu, precum și îndeplinirea calitativă și la timp a atribuțiilor și sarcinilor impuse funcției.

Conform profilului de vîrstă al personalului, care activa efectiv la data de 31.12.2015 52% constituie personalul cu vîrstă pînă la 50 de ani

Profilul de vîrstă pe categorii de angajați

(unități)

Pe parcursul anului 2015 s-a majorat cu 7 persoane numărul angajaților cu vârsta de peste 60 de ani, cu 14 unități s-a micșorat numărul persoanelor pînă la 30 ani și cu 5 persoane s-a micșorat numărul persoanelor de la 30-50 ani.

Dezvoltarea profesională a angajaților, studii

Nume	Total
Incepatoare	2
Medii nedepline	65
Medii de cultura generala	168
Medii nedepline cu SPT	54
Medii generale (cu SPT)	262
Medii speciale (tehnicum)	298
Superioare nedepline	3
Superioare de scurta durata	37
Superioare	517

58 % din angajați sunt specialiști cu studii superioare și medii de specialitate. Calificarea angajaților corespunde necesităților de lucrări îndeplinite.

Instruirea personalului

Personalul întreprinderii necesită o instruire continuă pentru a fi la curent cu evoluțiile din domeniu și pentru a putea dobîndi noi competențe. Angajații Î.S. „Moldelectrica” beneficiază anual de instruirii atât interne – Centrul de instruire a întreprinderii, cât și externe, astfel încît aceștea sînt instruiți în mod permanent pentru dezvoltarea continuă a abilităților, capacităților și aptitudinilor profesionale.

În 2015 au fost instruiți 512 angajați ai Î.S. „Moldelectrica”.

Nr. d/o	Denumirea	Numărul celor instruiți (persoane)
1.	Filiala „RETÎ Nord-Vest”	91
2.	Filiala „RETÎ Nord”	147
3.	Filiala „RETÎ Centru”	157
4.	Filiala „RETÎ Sud”	98
5.	Aparatul de conducere,	19
TOTAL:		512

IV. Activitatea întreprinderii în 2015

Principala sursă de venit a Î.S. „Moldelectrica” este venitul obținut din serviciul de transport al energiei electrice la tarife reglementate.

Pe parcursul anului 2015 au fost aplicate următoarele tarife:

- 8,02 bani/kWh (fără TVA), aprobate prin Hotărârea ANRE nr.469 din 11.05.2012, active de la 01.01.2015 pînă la 30.07.2015;
- 14,5 bani/kWh (fără TVA), aprobate prin Hotărârea ANRE nr.152/2015 din 17.06.2015, active de la 31.07.2015;

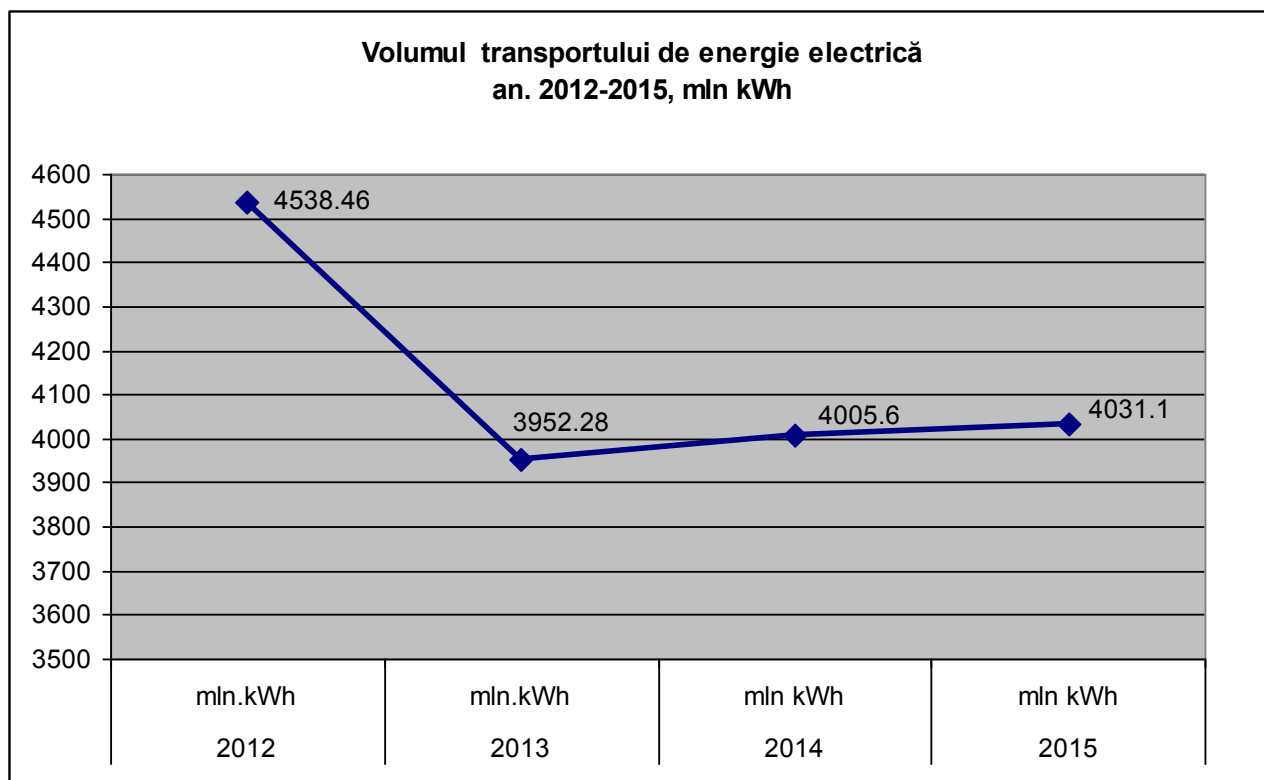
Urmare situației economico-financiare și social-politică tensionate din țară, ANRE prin Hotărârea nr.179/2015 din 3.09.2015 suspendă pe o perioadă de 67 zile, noul tarif de 14,5 bani/kWh. Astfel, Î.S.“Moldelectrica” revine la tariful de 8,02 bani/kWh, în intervalul de timp 3.09.2015 – 8.11.2015.

Evoluția transportului de energie electrică

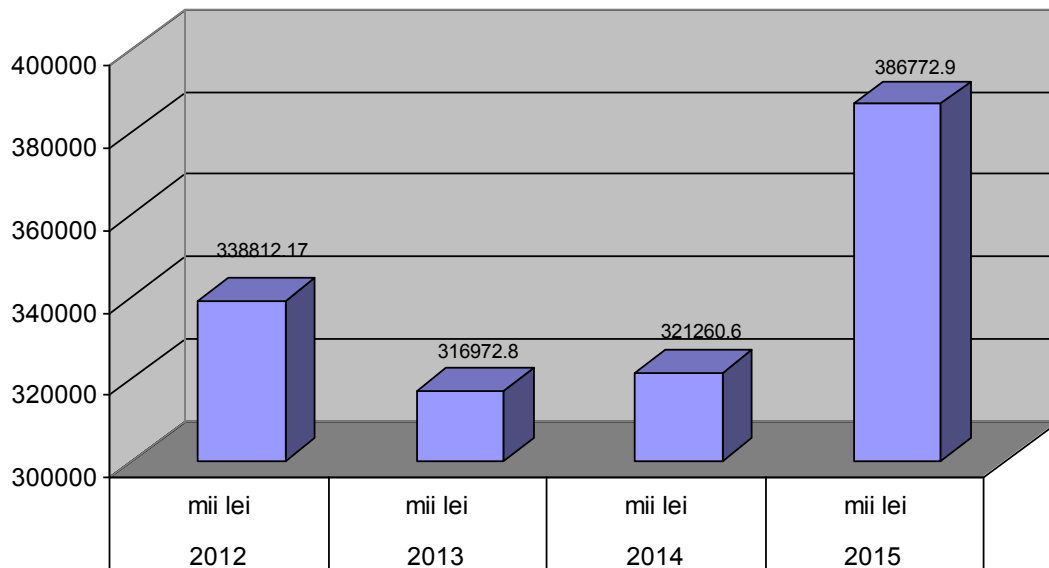
În anul 2015 Î.S.“Moldelectrica” a prestat servicii de transport al energiei electrice numai pentru consumatorii pieței interne, volumul transportat fiind de 4031,1 mil kWh.

Fața de anul 2014 serviciile prestate s-au majorat cu 0,63%.

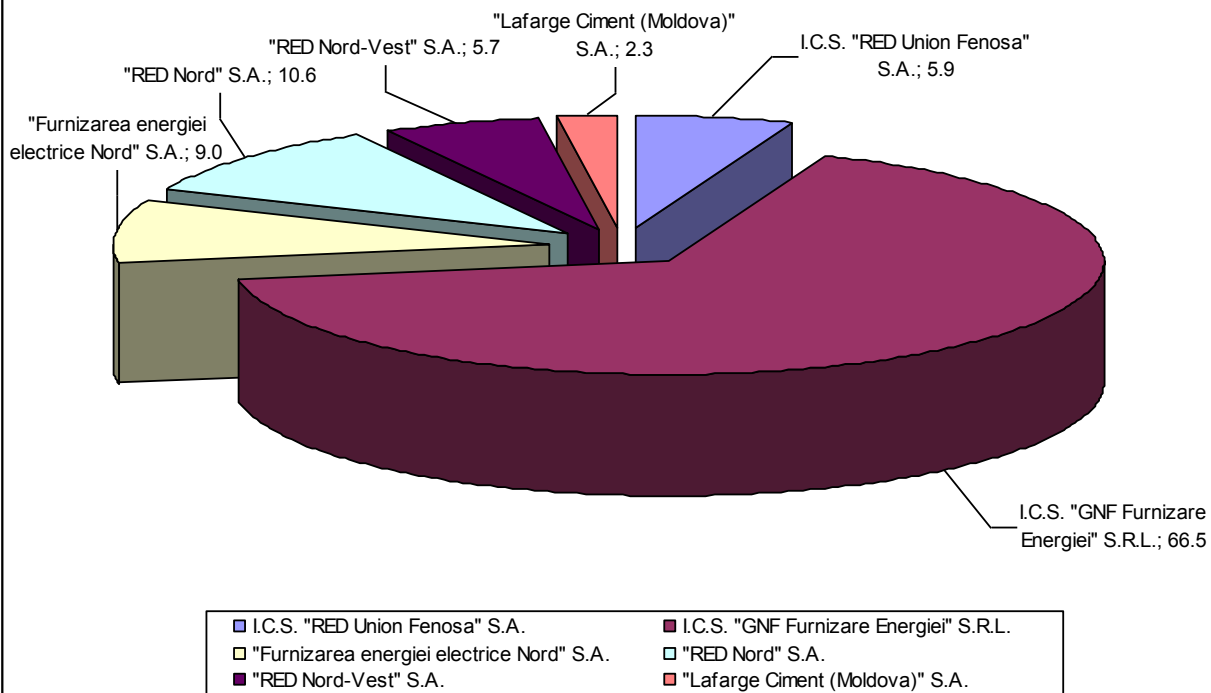
Lipsa în 2015 a ofertelor de cumpărare a energiei electrice din partea agenților economici din afara granițelor Republicii Moldova, s-a reflectat negativ și asupra cererii de servicii de transport de energie electrică prin liniile de interconexiune.

**Venitul obținut din transportul al energie electrică
an.2012-2015, mii lei**

**Distribuirea pieții energiei electrice între utilizatorii
serviciului de transport an.2015, %**

Venitul din activitatea reglementată a întreprinderii în anul 2015 a constituit 386,8 mil.lei (fără TVA), majorându-se cu 65,5 mil.lei față de 2014.

Majorarea venitului s-a datorat următorilor factori:

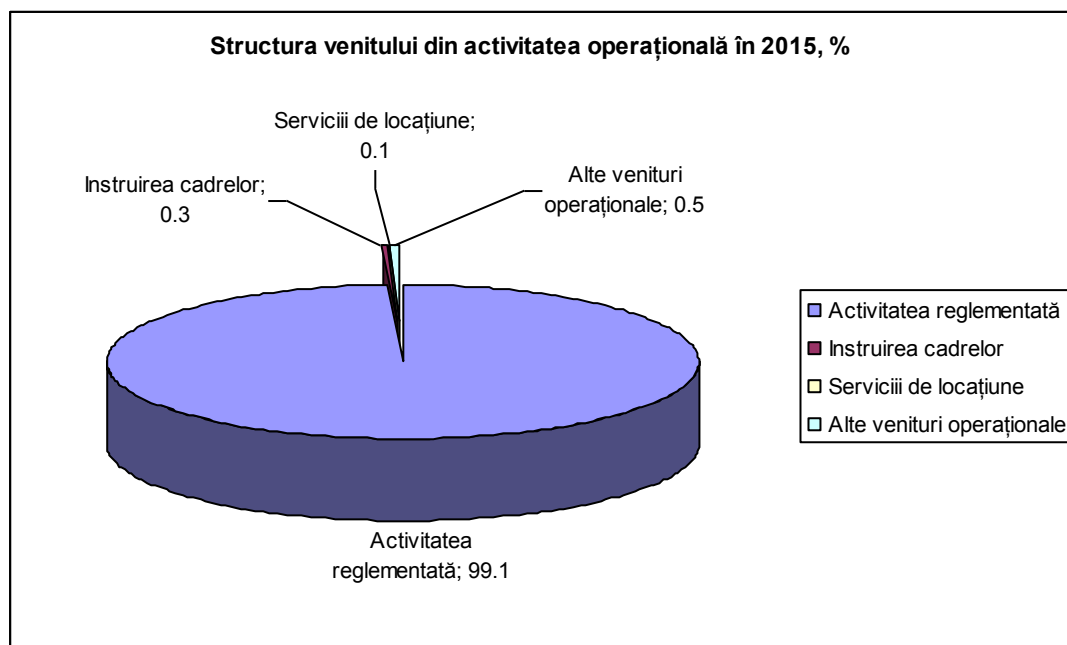
1. volumului sporit (cu 0,63%) de energie electrică transportat;
2. creșterii tarifului pentru serviciul de transport.

Totodată, Î.S.,„Moldelectrica” în 2015 a ratat un venit de 47,2 mil. lei din activitatea reglementată, din cauza suspendării de către ANRE pe o perioadă de 67 zile a noului tarif de 14,5 bani/kWh (motivul expus mai sus).

Î.S.,„Moldelectrica” în anul raportat a obținut venituri și din activități nereglementate, cum ar fi:

- instruirea cadrelor – 1,0 mil.lei;
- servicii de locațiune - 0,34 mil.lei;
- servicii de transport și servicii de asigurare a transportării energiei electrice constituie – 0,6 mil.lei;
- alte venituri operaționale – 1,5 mil.lei.

Venitul total pe întreprindere din prestarea serviciului de transport al energiei electrice și din prestarea altor servicii nereglementate constituie 390,2 mil.lei.

Analiza cheltuielilor

Cheltuielile întreprinderii din activitatea operațională în 2015 au constituit 528,4 mil.lei. Descifrarea cheltuielilor din activitatea operațională este reflectată în tabel.

Denumirea	2015	2014	mil.lei Abateri (+;-)
Total cheltuieli	528,40	462,7	+65,7
inclusiv:			
Consumuri și cheltuieli materiale	25,7	26,8	-1,1
Consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți	16,8	19,4	-2,6
Cheltuieli aferente procurării e/e pentru acoperirea consumului tehnologic de e/e	61,4	0	+61,4
Remunerarea muncii	145,9	129,5	+16,4
Asigurarea sociala și medicală	39,5	34,3	+5,2
Uzura activelor pe termen lung	185,8	204,4	-18,6
Dobânzile pentru credite bancare și împrumuturi	26,8	20,8	+6,0
Alte cheltuieli	26,5	27,5	-1,0

În 2015 se observă o creștere în comparație cu 2014 a cheltuielilor operaționale cu 14,2% și anume legate de:

- majorarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real pînă la 1900 lei, conform Hotărîrii Guvernului RM nr.219 din 29.04.2015 “cu privire la modificarea pct.1 din Hotărîrea Guvernului nr.165 din 09.03.2010”;
- achitarea dobînzii la împrumutul acordat de Banca Mondială;
- procurarea e/e pentru acoperirea consumului tehnologic de e/e.

Cu referire la cheltuielile aferente procurării e/e pentru acoperirea consumului tehnologic de e/e. Conform Legii RM nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energia electrică, operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să procure energia electrică necesară acoperirii consumului tehnologic în rețeaua electrică de transport. Odată cu aprobarea în vara anului de raportare de către ANRE a noului tarif și includerea în el a mijloacelor financiare necesare pentru procurarea energiei electrice, Î.S.“Moldelectrica”, începînd cu 31.08.2015, s-a conformat prevederilor Legii.

Rezultatele activității întreprinderii

mil.lei

	Indicatori	2015	2014	Abateri (+:-)
	Rezultat din activitatea operațională	(138,2)	(138,3)	(-0,1)
	Venit	390,2	324,4	+65,8
	Cheltuieli	528,4	462,7	+65,7
II	Rezultat din operațiuni cu active imobilizate	(289,8)	(2,1)	(+287,7)
	Venit	1,9	0,2	+1,7
	Cheltuieli	291,7	2,3	+289,4
III	Rezultat din activitatea financiară	(68,1)	(44,8)	(+23,3)
	Venit	0,9	6,2	-5,3
	Cheltuieli	69,0	51,0	+18
IV	Rezultat excepțional	(0,02)	0	(+0,02)
	Cheltuieli (economii)	0,02	0	+0,02
	Profit net (pierdere netă)	(496,1)	(185,2)	(+310,19)

Activitatea operațională a Î.S.”Moldelectrica” în anul 2015 se denotă cu pierderi în mărime de 138,2 mil.lei. Pierderile sînt în creștere cu 0,1 mil.lei comparativ cu perioada precedentă de gestionare.

Necătînd la faptul că, ANRE la aprobarea tarifului a inclus în el o rentabilitate anuală, pierderile suportate de Î.S.,”Moldelectrica” din activitatea operațională s-au datorat următorilor factori:

- ratării venitului din serviciul de transport al energiei electrice în legătură cu suspendarea pe o perioadă de 67 zile a noului tarif;
- necorespunderea costului de capital, inclus de ANRE în tarif, cu cel de facto înregistrat în evidența contabilă a întreprinderii, valoarea căruia este mai mare;
- suportarea de către întreprindere a cheltuielilor legate de deservirea împrumutul acordat de Banca Mondială (plata dobînzii), care nu a fost acceptată de ANRE în calculul tarifului;
- necorespunderea consumului aferent retribuirii muncii, calculat de întreprindere în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare cu cel actualizat de ANRE în tarif, reieșind din indicele prețurilor de consum;
- cheltuielilor suportate de întreprindere pentru procurarea e/e pentru acoperirea consumului tehnologic de e/e în suma de 25.0 mil.lei, în perioada suspendării noului tarif.

Rezultatul negativ din operațiuni cu active imobilizate în suma de 289,8 mil.lei s-a format în urma deprecierei imobilizărilor corporale. Testarea activelor pentru depreciere s-a efectuat conform Standardelor Naționale de Contabilitate „Deprecierea activelor”, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr.118 din

06.08.2013, care obligă entitatea să determine la fiecare dată de raportare existența indicilor ai deprecierei activelor și să testeze aceste active pentru depreciere. Existența indicilor a fost determinată și testul de depreciere a fost efectuat de firma de audit KPMG Moldova S.R.L, contractată de întreprindere prin concurs.

Asupra rezultatului negativ din activitatea financiară (68,1 mil.lei) a influențat diferența de curs valutar, formată pe parcursul anului, în cea mai mare parte, de la împrumutul subsidiar acordat de Ministerul Finanțelor.

Evoluția și structura activelor întreprinderii

Componența și structura activelor este reflectată în tabel

mii lei

Categoriile de active	la 31.12.15		la 31.12.14	
	Suma	Ponderea %	Suma	Ponderea %
I. Active imobilizate, inclusiv:	1342210.8	90.4	1 805 150.9	94.33
1.1.Imobilizări necorporale	32957.3	2.46	37673.4	2.09
1.2.Imobilizări corporale în curs de execuție	27693.9	2.06	35654.6	1.98
1.3.Terenuri	250.5	0.02	250,5	0.01
1.4.Mijloace fixe la valoarea de bilanț	1275233.7	95.01	1726047.3	95.61
1.5.Avansuri acordate pe termen lung	4857.1	0.36	4296.0	0.24
1.6.Alte active imobilizate	1218.3	0.09	1229.1	0.07
II Active circulante, inclusiv:	141859.9	9.6	108 589.9	5.67
2.1.Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	41340.7	29.14	36824.9	33.91
2.2.Creanțe și avansuri acordate curente	79049.8	55.73	52667.7	48.5
2.3.Numerar în casierie, la conturi curente și alte elemente de numerar	21328.1	15.03	18 946.8	17.45
2.4.Alte active circulante	141.3	0.1	150.5	0.14
Total	1484070.7	100	1913740.8	100

Patrimoniul întreprinderii direct utilizat pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice alcătuiește 88,7% din totalul activelor. Situația patrimonială este apreciată ca pozitivă.

Ponderea cea mai ridicată în totalul activelor imobilizate o au mijloacele fixe. Coeficientul de reînnoire a mijloacelor fixe în 2015 constituie 0,01.

Evoluția surselor de finanțare

mii lei

Denumirea	Cod rd.	2015	Ponderea %	2014	Ponderea %
Capital statutar	320	438864.0	39.15	438 864,0	27.14
Capital neinregistrat	320	224.4	0.02	224.4	0.01
Rezerve	330	21589.1	1.93	21589.5	1.34
Profit nerepartizat (pierdere neacoperita)	340,350,360	652357.2	58.2	1148559.1	71.04
Alte elemente de capital propriu	380	7905.9	0.7	7496.2	0.47
Capital propriu	390	1120940.6	75.5	1616733.2	84.5
Imprumuturi pe termen lung	410	266177.2	99.8	238497.0	99.9
Alte datorii pe termen lung	430	440.6	0.2	245.8	0.1
Datorii pe termen lung	440	266617.8	18	238742.8	12.5
Datorii financiare curente – împrumut pe termen scurt	460	35152.7	36.4	27969.7	48.0
Datorii comerciale curente	470	28202.3	29.2	4482.9	7.7
Datorii calculate curente	490-560	32112.2	33.3	25203.3	43.3
Alte datorii curente	570	1045.1	1.1	608.8	1.0
Total datorii curente	580	96512.2	6.5	58264.8	3.0
Total surse de finanțare		1484070.7	100	1913740.8	100

Patrimoniul întreprinderii format pe seama mijloacelor proprii alcătuiește 75,5% din totalul activelor întreprinderii, valoarea lui fiind în scădere cu 9% față de anul precedent de gestiune. Stabilitatea financiară a întreprinderii nu poate fi pusă la îndoială, capacitatea de plată pentru achitarea tuturor datoriilor față de creditorii fiind înaltă, necătfînd la faptul că întreprinderea suportă pierderi.

Din suma totală a datoriilor întreprinderii de 363,1 mil.lei, 83% este ponderea împrumutului acordat de către Banca Mondială pentru implementarea Proiectului Energetic II.

În 2015 a fost rambursat împrumutul subsidiar în sumă de 33,3 mil.lei, echivalent cu 1,7 mil. Dolari SUA.

Dobînda calculată și achitată în 2015 pentru împrumutul acordat constituie 24,7 mil.lei (1,3 mil.dolari SUA).

Rata medie anuală a dobânzii stabilită în 2015 de Ministerul Finanțelor a constituit 8,165%, mărindu-se cu 4,95% față de anul 2014. Această rată este mai mare decât rata medie anuală stabilită de Banca Națională a Moldovei, care constituie 6,4%.

Pe parcursul 2015 Î.S. „Moldelectrica” a virat bugetului de stat mijloace bănești în sumă de 108,8 mil. lei, pentru achitarea taxei pe valoarea adăugată, impozitului pe venit din salariu, asigurarea socială de stat, impozit pe venit din activitatea de întreprinzător, alte taxe și impozite, cu 11,7 mil. lei mai mult decât în 2014.

În fondul asigurării obligatorii de asistență medicală au fost transferate 12,4 mil lei.

V. Proiecte de finanțare

În 2015 Î.S. „Moldelectrica” a continuat implementarea Proiectului „Reabilitarea Rețelelor de Transport Electric”, finanțat prin:

1. Acordul de împrumut între Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare nr.42856, semnat la 22.05.2012. Suma împrumutului – 20.000.000 dolari SUA;

2. Contractul de împrumut între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții nr.FIN 81.208, semnat la 22.05.2012. Suma împrumutului – 17.000.000 euro;

3. de Uniunea Europeană prin intermediul Fondului de Investiții pentru Vecinătate. Suma grantului – 6.000.000 euro.

Proiectul „Reabilitarea Rețelelor de Transport Electric” prevede finanțarea lucrărilor pe 4 Tendere:

1. Tenderul A - „Schimbarea Transformatoarelor”;
2. Tenderul B - Reconstrucția IDE 110 kV;
3. Tenderul C - Reconstrucția ID 400 – 35 kV și a celulelor 10 kV;
4. Tenderul D - Reconstrucția LEA 110 kV.

În perioada raportată Î.S. „Moldelectrica”, asistată de consultantul german Lahmezer Internațional GmbH, a finalizat procedurile de achiziție a lucrărilor pe Tenderul A „Schimbarea Transformatoarelor”, întocmind raportul de evaluare a ofertelor, care ulterior a fost prezentat spre aprobare BEI. Examenînd raportul, BEI a refuzat finanțarea Tenderului A în formatul existent. În urma consultărilor cu BEI, părțile au convenit să relanseze în anul 2016 procedurile de achiziție pe Tenderul A, în baza unui caiet de sarcini revizuit.

Tenderul B, în 2015: s-a finalizat întocmirea documentației de proiect, s-a inițiat procesul de licitație, s-au acumulat ofertele de la 10 ofertanți și s-a purces la analiza ofertelor primite.

Tenderul C, în 2015 s-a finalizat procedura de precalificare a 12 companii, care și-au manifestat interesul față de Proiectul „Reabilitarea Rețelelor de Transport Electric”.

Tenderul D, în urma analizei ofertelor primite de la 6 companii, s-a stabilit câștigătorul și s-a semnat contractul de efectuare a lucrărilor cu compania Română Energobit&ELM Electromontaj, la suma de 5.376.670,78 EURO.

Activitățile unității de implimentare a Proiectului, la etapa de pregătire, nu au necesitat cheltuieli financiare, deaceia din bugetul preconizat pentru implementarea Proiectului „Reabilitarea Rețelelor de Transport Electric” în 2015 nu s-au alocat mijloace bănești.

VI. PROGRAMUL DE PRODUCȚIE

Pentru îndeplinirea programului de producție pentru crearea condițiilor optime de activitate a Î.S.”Moldelectrica” în anul 2015 și perioada toamnă-iarnă 2015-2016, aprobat prin Ordinul nr.1 din 05.01.2015, din bugetul întreprinderii s-a alocat suma de 53,9 mil.lei, din care:

- pentru cheltuieli – 32,7 mil.lei;
- pentru investiții – 21,2 mil.lei.

Odată cu intrarea în vigoare a noului tarif pentru serviciul de transport al energiei electrice (31.07.2015), programul de producere al Î.S.”Moldelectrica” pentru anul 2015, în partea ce se referă la investiții, s-a rectificat. Unele măsuri din programul de producere, din motive financiare, a-u fost transferate pentru anul 2016, iar alte măsuri incluse în program suplimentar.

Pentru realizarea măsurilor planificate în programul de producere s-au valorificat 45,022 mil. lei, inclusiv la capitolul:

- cheltuieli - 32,057 mil. lei;
- investiții - 12,965 mil. lei, inclusiv pentru protecția muncii și prevenirea traumatismului - 2,022 mil. lei.

Valorificarea mijloacelor financiare de către filialele întreprinderii, baza de producere și serviciile centrale pentru îndeplinirea măsurilor prevăzute în programul de producere; pregătirea liniilor de tranzit a energiei electrice și stațiilor electrice; la reconstrucția, deservirea și reparația rețelelor electrice; pentru menținerea capacității lor de funcționare și de a face față maximului de toamnă-iarnă an. 2015-2016, este reflectată în tabela de mai jos:

Denumirea filialei	Plan , m.lei	Fapt, m.lei	% îndeplinirii
ÎS Moldelectrica	53 859.50	45 022.60	84%
inclusiv:			
FNV	5 065.10	4 968.90	98%
FN	11 018.20	9 426.10	85.6%
FC	21 341.30	17 096.20	80%
FS	11 362.90	9 571.90	84%
Baza de Producere	2 989.60	1 692.70	57%
Serviciile Centrale	2 082.30	2 266.80	109%

Lucrările specializate la obiectele întreprinderii s-au îndeplinit de organizații de antepriză, celelalte lucrări s-au îndeplinit cu forțe proprii a personalului filialelor și serviciilor centrale.

Informația despre achizițiile efectuate în 2015 pentru asigurarea lucrărilor prevăzute de programul de producere este prezentată în anexa nr.1.

Valorificarea mijloacelor financiare pe principalele direcții de activitate:

Denumirea echipamentului	Plan , mii lei	Fapt, mii lei	% îndeplinirea planului
LEA 35-400kV	8 318.5	8 099.61	97%
SE 35-400 κB	22 465.10	16 098.72	72%
Clădiri și construcții speciale	2 071.90	1 939.94	94%
Autotransport	11 400.20	9 025.24	79%
Sisteme de evidență a energiei electrice	493.91	101.67	21%
Instalații de telecomunicație și telemecanică	5 169.00	5 645.23	109%
Protecția muncii și prevenirea traumatismului	2 000.00	2 022.33	101%
Sistemele tehnologii informaționale	861.00	703.12	82%

Nu s-au cheltuit pe deplin banii alocați pentru lucrările la stațiile electrice din motivul îndeplinirii lor (lucrărilor) parțiale. Aceasta se datorează faptului că,

antreprenorul a livrat cu întârziere materialele necesare (cablu pentru montarea panoului SP-0,4kV la SE Chişinău 330).

Lucrările de înlocuire a protecţiei ДФЗ-201 ÎЛ-330 CHE Nistru la SE Bălţi-330 în legătură cu înlocuirea protecţiei la CHE Nistru, lucrările de confecţionare a dulapurilor şi panourilor echipamentului PRA, conexiunilor 110kV la SE Străşeni, Chişinău, Vulcăneşti-400 şi la LEA-35-400kV, înlocuirea pilonilor LEA-110kV Bălţi CET-1 - Bălţi-330-1 au fost transferate pentru anul 2016 din cauza lipsei mijloacelor financiare.

Lucrările de reconstrucţie a înrărilor la SE Anenii Noi au fost finisate de antreprenorul Electrocon la începutul lui ianuarie 2016.

La **stațiile electrice**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

Denumirea lucrărilor	Plan	Fapt	%
Reparație complexă a SE, buc	13	13	100%
Reparație capitală a ÎU-110 kV, buc	15	16	107%
Reparație capitală a întrerupătoarelor cu aer comprimat 110 kV, buc	6	4	67%
Reparație capitală a transformatoarelor de forță, buc	2	2	100%
Reparația compresoarelor, buc	5	5	100%
Reparația curentă a stațiilor electrice, unit.conv.de echipament	5517	6062	110%
Înlocuirea racordurilor 110-35kV, buc	18	14	78%

În 2015 au fost înlocuite descărcătoare 110kV cu LST 13buc. la SE Donduşeni, Soroca, Edineţ şi 4buc. la SE Vatra (livrarea 2014). Înlocuite transformatoare de tensiune TV-6-10kV 5buc. (1buc-FNV, 1buc-FN, 3buc-FC).

La SE Vulcăneşti-400 s-a îndeplinit reparația curentă a autotransformatorului 2AT cu înlocuirea racordurilor şi reparația transformatoarelor de curent TA-500kV cu înlocuirea uleiului.

La SE Bălţi-330 s-a îndeplinit reparația RTS 3P3HOA-110/1000 la 2AT.

La SE Chişinău-330 a fost montat panoul SP-0,4kV, însă din cauza nerespectării termenilor de livrare de către antreprenor a cablului, lucrările n-au fost finisate şi trasarea cablului transferată pentru anul 2016.

Lucrările de înlocuire a descărcătoarelor cu LST au fost transferate pentru anul 2016 (contractul de livrare încheiat în noiembrie 2015).

La **liniile de transport a energiei electrice**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

Denumirea lucrărilor	Plan	Fapt	%
Reparația capitală a liniilor electrice, km	508,1	508,1	100%

Reparația pilonilor metalici, buc	32	64	200%
Înlocuirea pilonilor defecti și instalarea pilonilor b/a adăugători 35-330 kV, buc	27	38	140%
Înlocuirea și instalarea suplimentară a izolatoarelor, buc	3690	13169	357%
Reparația și întărirea prizelor de legare la pământ, piloni	824	732	88,8%
Reparația fundamentelor b/a, buc	48	48	100%
Acoperirea anticorozivă a pilonilor metalici, buc	14	14	100%

În 2015 a fost îndeplinit proiectul de reconstrucție LEA-110 Bălți CET-1 – Bălți-330, lucrările de reconstrucție au fost transferate pentru anul 2016. S-a modificat proiectul de înlocuire a înțărilor LEA la SE Anenii Noi. Lucrările de bază de montare s-au îndeplinit la sfârșitul anului 2015, însă s-au finisat la începutul lui 2016. Pentru înțăările LEA-110kV la SE Edineț – s-au îndeplinit lucrările de proiectare.

- în decursul anului s-au îndeplinit lucrări de înlocuire a pilonilor defecti LEA 110-35kV în toate filialele;
- s-au îndeplinit lucrări de reparație și întărire a prizelor de legare la pământ LEA-110 în toate filialele.

La **izolație și protecție contra supratensiune**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- testări profilactice a 6322 unități de echipament (inclusive FNV -1455 un., FN -1411 un., FC -1748 un., FS -1708 un.);
- cromatografia a 569 mostre de ulei de transformator;
- analiza chimică a 54 mostre de ulei de transformator;
- analiza chimică a electrolitului -152 mostre;
- diagnostica lărgită a racordurilor (analiza datelor de rebut a 13 racorduri și 80 racorduri cu parametrii scăzuți).

La **instalațiile de telecomunicație și telemecanică**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- deservirea tehnică a 35 STA și comutatoare, 232 stații radio, 375 canale FÎ și 193 canale TM, 17 stații electrice dizel, 102 baterii de acumuloare;
- deservirea tehnică a liniilor de cablu de comunicație – 220,5 km;
- reparația liniilor de cablu de comunicație;
- s-au îndeplinit lucrări de montare a liniei cu fir optic 7,717km de la SOD Vatra la pil. №74 LEA-330 Strășeni - Chișinău;
- s-a introdus în exploatare echipamentul sistemului legăturii de selector;
- s-au montat echipament GRANIT-MICRO la 10 SE;
- s-au îndeplinit lucrările de telemecanizare SE Edineț pe bază de RTU 560;

- s-a introdus în exploatare stația telefonică pentru modernizarea sistemului legăturii de selector și dispecer.

La **echipamentul de protecție prin relee și automată**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- deservirea tehnică a echipamentului PRA la 111 SE 35-110-400kV;
- lucrări de înlocuire a protecției ДФ3-201 ÎЛ 110 CET-2 la SE Strășeni 330 în legătură cu înlocuirea protecției la CET-2.
- reparația PRA SE Etulia-1;
- reconstrucția echipamentului PRA la SE Mihalașeni și la 1T SE Novoselovca, montarea echipamentului PRA la SE Nisporeni la înlocuirea transformatorului.

La **sistemele de evidență și control a energiei electrice**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- efectuarea controlului stării complexelor de măsurare și evidență a energiei electrice și lucrări de verificare a 16 SE (54 puncte de evidență);
- deservirea tehnică a 1373 complexe de măsurare la SE a întreprinderii, înlocuirea 1855 mijloace de măsurare, verificarea de stat a 287 transformatoare de curent;
- s-a îndeplinit montarea evidenței la SE Persecina, Ciorna, Solonceni.

La **asigurarea metrologică**, filialele au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- verificare a 799 aparate de evidență a energiei electrice și 402 transformatoare de măsurare;
- verificare a 148 redresoare, 1623 aparate de laborator, 307 aparate de presiune;
- reparație a 328 aparate de evidență a energiei electrice, 281 aparate de laborator, 263 aparate de presiune, 7 unități de echipament tehnologic, 84 redresoare, refacere a 174 panouri cu aparate de măsurare a energiei electrice.
- continuă lucrările de înzestrare a laboratorului de tensiune înaltă la BP în corespundere cu cerințele proiectului.

La **clădiri și construcții**, s-au îndeplinit următoarele lucrări de bază:

- reparație a 8 acoperișuri;
- reparație a 9 clădiri;
- reparație a 1 POD la stațiile electrice;
- reparație a receptoarelor de ulei la 20 SE;
- reparație a 2 sisteme de alimentare cu apă și canalizare;
- reparație capitală a 2 încăperi;
- înlocuirea ferestrelor la 10 clădiri;
- reparația căilor de scurgere a apelor la 1 SE.

Întroducere în exploatare a echipamentului nou

În 2015 s-a îndeplinit:

- montarea liniei cu fibră optică 7,717km de la SOD Vatra pînă la pil. №74 LEA-330 Strășeni-Chișinău;
- introdus în exploatare sistemul nou de legătură de selector;
- montat echipamentul Granit-Micro la 10 SE;
- introdus în exploatare stație telefonică pentru modernizarea legăturii de selector și de dispecer.

O parte de lucrări n-au fost finisate din cauza dificultăților financiare a întreprinderii provocate de susținerea pentru 2 luni a tarifului nou.

Raport privind achizițiile efectuate în anul 2015 de filiala RETÎ Centru

No	Denumirea poziției	Valoarea
1	Nr. total de achiziții efectuate	323
2	Dintre care: categoria A	0
3	categoria B	10
4	categoria C	313
5	Suma ofertelor câștigătoare, lei cu TVA	1 353 363.38
6	Dintre care: categoria A	0
7	categoria B	143 812.64
8	categoria C	1 209 550.74

Raport privind achizițiile efectuate în anul 2015 de filiala RETÎ Sud

No	Denumirea poziției	Valoarea
1	Nr. total de achiziții efectuate	245
2	Dintre care: categoria A	0
3	categoria B	21
4	categoria C	224
5	Suma ofertelor câștigătoare, lei cu TVA	1 022 750.76
6	Dintre care: categoria A	0
7	categoria B	342 041.60
8	categoria C	680 709.16

Raport privind achizițiile efectuate în anul 2015 de filiala RETÎ Nord

No	Denumirea poziției	Valoarea
1	Nr. total de achiziții efectuate	218
2	Dintre care: categoria A	1
3	categoria B	44

4	categoria C	173
5	Suma ofertelor câștigătoare, lei cu TVA	1 420 288.10
6	Dintre care: categoria A	0
7	categoria B	899 083.46
8	categoria C	521 204.64

Raport privind achizițiile efectuate în anul 2015 de filiala RETÎ Nord Vest

Nr	Denumirea poziției	Valoarea
1	Nr. total de achiziții efectuate	213
2	Dintre care: categoria A	5
3	categoria B	32
4	categoria C	176
5	Suma ofertelor câștigătoare, lei cu TVA	1 245 626.10
6	Dintre care: categoria A	38 400.00
7	categoria B	552 367.67
8	categoria C	654 858.43

Raport privind achizițiile efectuate centralizat în anul 2015

Nr	Denumirea poziției	Valoarea
1	Nr. total de achiziții efectuate	185
2	Dintre care: categoria A	94
3	categoria B	17
4	categoria C	74
5	Suma ofertelor câștigătoare, lei cu TVA	39 892 155.98
6	Dintre care: categoria A	39 339 892.25
7	categoria B	265 993.32
8	categoria C	286 270.41

VII. Protecția mediului înconjurător

În scopul asigurării normelor și cerințelor care limitează influența dăunătoare a proceselor de producție asupra mediului înconjurător, precum și în scopul îndeplinirii Programului de producție pentru crearea condițiilor optime de activitate a Î.S. "Moldelectrica" în anul 2015 și perioada toamnă-iarnă 2015-2016, aprobat prin Ordinul nr.1 din 05.01.2015, subdiviziunile Î.S. "Moldelectrica" în decursul anului au efectuat lucrări de reducere a nivelului de poluare a aerului, a apelor de suprafață și subterane, de utilizare a deșeurilor de producție, de ridicare a eficienței energetice a întreprinderii. Pentru măsurile de protecție a mediului înconjurător au fost cheltuite 5,0 mii lei.

Îndeplinirea măsurilor de reparație a sistemului de canalizare la depozitul de uleiuri al serviciului izolații și protecții contra supratensiunilor filiala Nord-Vest și curățarea filtrului de nisip și pietriș la substația 330 kV "Strășeni" au redus semnificativ sarcina antropogenă a întreprinderii în ceea ce privește poluarea surselor de apă de suprafață.

În scopul reducerii impactului negativ al liniilor electrice asupra faunei, în anul de raportare au fost instalate 3,5 mii unități de baraje conta păsărilor. Ca urmare, riscul de electrocutare a păsărilor a fost redus considerabil.

Pentru a asigura utilizarea rațională a resurselor naturale și a tuturor tipurilor de energie în subdiviziunile întreprinderii pentru anul 2015 au fost elaborate și aprobate limite anuale de cheltuieli pentru folosirea energiei electrice, energiei termice, gazelor naturale, apei și transportului deșeurilor menajere pentru nevoile gospodărești. Indicatorii de bază ai utilizării resurselor naturale și energetice nu au depășit limitele stabilite. În cadrul sporirii eficienței energetice a clădirilor, filialele întreprinderii au instalat 64 ferestre termopan. Datorită îndeplinirii acestei măsuri, consumul energiei electrice comparativ cu anul precedent de raportare a scăzut cu 3%.

Indicatorii de bază privind protecția mediului înconjurător nu au depășit normele stabilite. În filialele Nord-Vest și Nord, precum și la substația 330 kV "Bălți" s-au efectuat calcule privind dispersia substanțelor nocive în atmosferă, în baza cărora s-au elaborat Proiecte noi de normative pentru emisii. În rezultat, Agențiile ecologice au eliberat permise pentru emisia de substanțe nocive în atmosferă pentru o perioadă de 5 ani.

În vederea ratificării de către Republica Moldova a Convenției Minamata cu privire la mercur, la solicitarea Ministerului Mediului la întreprindere s-a efectuat inventarierea echipamentelor, materialelor și instrumentelor ce conțin mercur.

În baza contractelor încheiate cu agenții economici care au licență de prelucrare a deșeurilor, întreprinderea a transmis spre utilizare următoarele deșeuri: 110,6 tone de metal negru, 17,2 tone de deșeuri de metale neferoase, 3,89 tone de plumb din acumulatori și 186 bucăți de anvelope de automobil uzate. În anul de raportare întreprinderea a transmis spre utilizare maculatură cu greutatea totală de 1,6 tone.

Pe parcursul anului de către subdiviziunile întreprinderii au fost colectate și transportate la locurile legale de acumulare a deșeurilor, prin intermediul agenților economici licențiați, 294 tone de deșeuri menajere solide (gunoi), cu 10% mai puțin decât în anul 2014.

Conform Legii privind plata pentru poluarea mediului, întreprinderea a achitat fondului ecologic al Republicii Moldova plata corespunzătoare în jur de 10 mii lei.

VIII. Activitatea internațională

Organizarea interacțiunii Întreprinderii, în calitate de operator al rețelei de transport și sistem, cu operatorii zonelor externe de dispecerizare și organizațiile internaționale.

În anul de raportare Întreprinderea a efectuat lucrări ce țin de interacțiunea cu operatorii zonelor externe de dispecerizare și partenerii străini în problemele de conlucrare a sistemelor energetice.

Sub egida Ministerului Economiei al RM, Î.S. „Moldelectrica” a organizat și desfășurat activități legate de realizarea studiului de fezabilitate a interconectării sinhronice a sistemelor energetice ale Ucrainei și Republicii Moldova la asociația energetică ENTSO-E.

Sarcina reprezentanților Î.S. „Moldelectrica” în cadrul grupurilor de lucru este pregătirea materialelor privind aspectele tehnice și starea sistemului electroenergetic moldovenesc, necesare pentru studiul de fezabilitate.

În anul de raportare a avut loc o serie de întâlniri de lucru între reprezentanții Î.S. „Moldelectrica” și CEN „Ukrenergo” pentru a discuta problemele actuale de organizare a funcționării în paralel a SEU al Ucrainei și SEE al Republicii Moldova.

În cadrul Acordului tehnic cu privire la asigurarea lucrului în paralel al SEU al Ucrainei și SEM din 03.06.2011, în perioada de raportare au fost desfășurate cinci ședințe de lucru, cu participarea reprezentanților plenipotențari, privind problemele de funcționare în paralel a sistemelor energetice ale Ucrainei și Republicii Moldova.

În perioada 29-30 ianuarie 2015 în or. Chișinău a fost desfășurată ședința de lucru cu ordinea de zi: Posibilitățile tehnice de realizare și determinare a graniței moldo-ucrainești a insulei de sarcină, separată pentru lucrul în paralel cu sistemul electroenergetic al României.

La ședință a fost coordonată posibilitatea tehnică privind extinderea insulei de sarcină pe LEA-400 kV Vulcănești-Isaccea, luând în considerație conectarea părții insulei la SEE al Ucrainei. Deasemenea a fost luată decizia de a realiza prealabil calcule de evaluare și pe baza acestora de a coordona varianta finală a schemei insulei de sarcină.

În concordanță cu deciziile grupului de lucru, Î.S. „Moldelectrica” va transmite spre examinare propunerile privind schema insulei către operatorul sistemului electroenergetic al României- DEN „Transelectrica”.

În perioada 28-29 aprilie 2015 în or. Chișinău s-a desfășurat ședința de lucru cu ordinea de zi privind dezvoltarea comună a sistemelor electroenergetice ale Ucrainei și Republicii Moldova. La ședință au fost discutate și luate decizii pe următoarele chestiuni:

- starea de realizare a „Studiul posibilității de lucru sinhronice a SEE ale Ucraine și Republicii Moldova cu sistemul european continental ENTSO-E”. A fost menționată importanța realizării studiului dat pentru dezvoltarea în viitor a sistemelor noastre. Părțile vor realiza toate măsurile necesare pentru finalizarea studiului de fază a proiectului până la finele a.2015.

- problemele creării insulei moldo-ucrainești comune de sarcină sunt legate de operatorul de sistem al României ce a confirmat posibilitatea creării insulei cu condiția lipsei în zona sa a oricărei surse de generare.

În legătură cu prezența surselor de energie solară cu puterea totală instalată de 175 MW în zona preconizată pentru insula de sarcină și imposibilitatea pe cale legală

din partea Ucrainei de a deconecta insula în timpul lucrului, partea ucraineană va acorda schema corectată din sectorul său al insulei.

- schemele de conectare a stației Primorskaia 750 kV ținând cont de necesitatea reconstrucției și modernizarea Молдавской ГРЭС, astfel partea ucraineană va transmite în adresa Î.S. „Moldelectrica” proiectul Sarcinii tehnice privind construcția stației Primorskaia 750 kV.

La ședința de lucru ce s-a desfășurat pe 21-22 mai a.2015 în or.Kiev cu reprezentanții împuterniciți ai Părților a fost discutat proiectul „Regulamentul de planificare a regimurilor de lucru în paralel a SEE al Republicii Moldova și SEU al Ucrainei”; la fel și starea de schimb a teleinformației între CEN “Ukrenergo” și Î.S. „Moldelectrica”.

În urma examinării chestiunilor din ordinea de zi, au fost luate decizii de punere în aplicare a acestora.

La întâlnirea de lucru ce s-a desfășurat între 21-23 octombrie a.2015 în or.Chișinău au fost analizate următoarele întrebări:

- continuarea dictuțiilor privind „Regulamentul de planificare a regimurilor de lucru în paralel a SEE al Republicii Moldova și SEU al Ucrainei”. Proiectul a fost pregătit pentru parafarea și de a pune la validare conductorilor întreprinderilor;

- starea lucrurilor privind deservirea LEA interstatale. A fost luată decizia privind necesitatea de a continua lucrul în urma înțelegerii cu privire la punctele de delimitare a apartenenței de balanță.

- condițiile tehnice contractuale privind prestarea ajutorului de avarie.

Astfel au fost recomandate valorile capacității puterii maxime:

din SEU al Ucrainei în SEE al Republicii Moldova până la 300 MW;

din SEE al Republicii Moldova în SEU al Ucrainei până la 200 MW.

- necesitatea revizuirii Regulamentului existent privind reciprocitatea dintre SEE al Republicii Moldova și SEE de Sud, Sud-Vest al CEN “Ukrenergo”. Sa hotărât de a iniția revizuirea Regulamentului.

Ghennadi Dimov

Directorul general al Î.S. „Moldelectrica”